

VAASAN YLIOPISTO
FILOSOFINEN TIEDEKUNTA / HALLINTOTIETEET

HALLINTOTIETEIDEN JATKOKOULUTUSOPAS

Opas on voimassa 31.7.2012 saakka

*Hyväksytty filosofisen tiedekunnan
tiedekuntaneuvoston kokouksessa
23.5.2011. Tiedekuntaneuvoston
päätöksellä 12.12.2011 oppaan voi-
massaoloa on jatkettu 31.7.2012
saakka.*

SISÄLTÖ

<i>I</i>	<i>Vaasan yliopiston tutkijakoulu</i>	3
<i>II</i>	<i>Jatkotutkinnot</i>	4
	Jatko-opintokelpoisuus ja valintaperusteet	4
	Opinto-oikeuden hakeminen	6
	Opinto-oikeuden myöntäminen ja ilmoittautuminen	7
	Jatko-opintojen ohjaus	8
	Hyvä tieteellinen käytäntö ja tutkimuksen etiikka	9
	Tohtorifoorumi	9
	Jatko-opintojen rahoittaminen	9
	Vaasan tiedekirjasto Tritonia	10
	Opiskelu ulkomailla	11
<i>III</i>	<i>Lisensiaatin tutkinto</i>	12
	Lisensiaatintutkimus	12
	Tutkintotodistus	13
<i>IV</i>	<i>Tohtorin tutkinto</i>	14
	Väitöskirja; monografia tai artikkeliväitöskirja	14
	Väitöskirjan esitarkastus	15
	Väitöskirjan julkaisu	17
	Väitöskirjan tarkastaminen; vastaväittäjä(t), kustos ja arvosanalautakunta	17
	Väitöstilaisuuden järjestelyt	18
	Väittely prosessina	19
	Tutkintotodistus	20
<i>V</i>	<i>Jatkotutkintojen opetussuunnitelmat</i>	21
	Aluetiede	21
	Julkisjohtaminen	23
	Julkisoikeus	25
	Sosiaali- ja terveyshallintotiede	27
Liite	Väitöstilaisuutta koskevat ohjeet	30

I Vaasan yliopiston tutkijakoulu

Vaasan yliopiston tutkijakoulu aloittaa toimintansa 1.8.2011 alkaen. Yliopistossa kirjoilla olevat jatko-opiskelijat sijoittuvat tohtoriohjelmiin ja tutkijakouluun. Yliopisto valitsee uusia opiskelijoita tohtoriohjelmiin kaksi kertaa vuodessa ja kaikki uudet jatko-opiskelijat otetaan suoraan tiedekuntien tohtoriohjelmiin. Kaikki tohtoriohjelmien opiskelijat kuuluvat yliopiston tutkijakouluun.

Tutkijakoulua johtaa vararehtori Merja Koskela. Vararehtori ja tiedekuntien tohtoriohjelmien johtajat muodostavat tutkijakoulun johtokunnan. Tutkijakoulu vastaa tohtoriopintotoiminnan ja prosessien laadusta.

Yliopistossa on 1.8.2011 lukien viisi tohtoriohjelmaa, joista kaksi toimii filosofisessa tiedekunnassa:

1. **Hallintotieteiden tohtoriohjelma**, johtajana professori Ari Salminen
2. **Kielten ja viestinnän tohtoriohjelma**, johtajana professori Esa Lehtinen.

Tohtoriopiskelijoiden sijoittuminen tohtoriohjelmiin ja sitä kautta yliopiston tutkijakouluun tapahtuu 1.8.2011 lukien. Siirtymäaika on 31.12.2011 saakka. Siirtymäajan puitteissa kaikkiin kirjoilla oleviin jatko-opiskelijoihin otetaan yhteyttä ja varmistetaan, että jokaiselle aktiiviselle tohtoriopiskelijalle on nimetty ohjaaja ja ohjaajat. Samalla tarkistetaan opintosuunnitelmat sekä jatko-opintojen edistyminen aktiivisten tohtoriopiskelijoiden kartoittamiseksi.

II Jatkotutkinnot

Filosofisessa tiedekunnassa voi suorittaa yhteiskuntatieteellisen alan tieteellisinä jatkotutkintoina *hallintotieteiden lisensiaatin* ja *hallintotieteiden tohtorin tutkinnot* seuraavilla tieteenaloidella:

1. aluetiede,
2. julkisjohtaminen,
3. julkisoikeus,
4. sosiaali- ja terveyshallintotiede.

Tieteellisen jatkokoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija:

- 1) perehtyy syvällisesti omaan tutkimusalaansa ja sen yhteiskunnalliseen merkitykseen sekä saavuttaa valmiudet tutkimusalan piirissä itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa;
- 2) perehtyy hyvin oman alansa kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin; sekä
- 3) saavuttaa sellaisen yleisen tieteenteorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen.

(Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista 794/2004, § 21)

Hallintotieteiden tohtorin tutkinto koostuu väitöskirjasta ja tieteellisistä jatko-opinnoista. Tieteelliseen jatkokoulutukseen hyväksytty opiskelija voi suorittaa lisensiaatin tutkinnon ennen tohtorin tutkintoa. HTL-tutkinto koostuu lisensiaatintutkimuksesta sekä tieteellisistä jatko-opinnoista. Erityisestä syystä voidaan myöntää opinto-oikeus filosofian tohtorin tutkinnon suorittamiseksi. Tällöin edetään suoraan tohtorin tutkintoon. FT-tutkinnon suorittamiseksi vaaditaan tieteelliset jatko-opinnot sekä väitöskirja.

Tieteelliset jatko-opinnot (yhteensä 60 op) koostuvat tieteenteorian ja metodologian sekä oman tutkimusalan opinnoista. Jatko-opintojen laajuudesta, rakenteesta sekä sisällöstä annetaan tarkemmat määräykset oppiainekohtaisissa opetussuunnitelmissa (s. 21–29). Opintojen suoritustavoista sovitaan ohjaajan kanssa.

Yleinen tavoite on, että tohtorin tutkinto voidaan päätoimisesti opiskellen suorittaa neljässä vuodessa. Tieteellinen jatkotutkinto antaa erinomaiset valmiudet toimia sekä akateemisissa opetus- ja tutkimustehtävissä että vaativissa asiantuntijatehtävissä ja tutkimustyössä esim. julkisen hallinnon palveluksessa.

Luettelo hyväksytyistä hallintotieteiden väitöskirjoista ja lisensiaatintutkimuksista on nähtävillä osoitteessa: www.uwasa.fi/hallintotieteet/tutkimus/.

Jatko-opintokelpoisuus ja valintaperusteet

Tieteelliseen jatkotutkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut:

1. soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon;
2. soveltuvan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon; taikka

3. soveltuvan ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin.

Yliopisto voi edellyttää tieteelliseen jatkotutkintoon johtaviin opintoihin opiskelijaksi ottamansa henkilön suorittavan tarvittavan määrän täydentäviä opintoja koulutuksessa tarvittavien valmiuksien saavuttamiseksi. (Yliopistolaki 558/2009, § 37)

Valintaperusteet

Lisensiaatin ja tohtorin tutkintoa suorittamaan voidaan hyväksyä hakija, joka on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon tai vastaavantasoisien kotimaisen tai ulkomaisen tutkinnon ja jolla on haetun jatkotutkinnon pääaineessa syventävät opinnot tai niihin rinnastettavat opinnot. Oppiaineen syventävien opintojen korvaamisesta ja rinnastamisesta muilla opinnoilla päättää pääaineen professori.

Ylempi korkeakoulututkinto antaa suoraan jatko-opintokelpoisuuden pääaineen syventävien opintojen alalla.

Lisäksi hakijalta edellytetään:

- vähintään hyvin tiedoin suoritettua pääaineen syventävät opinnot tai pääaineeseen rinnastettavassa oppiaineessa,
- toteuttamiskelpoinen tutkimussuunnitelma,
- alustava opintosuunnitelma sekä
- pro gradu -tutkielmasta pääsääntöisesti vähintään arvolausetta 'cum laude approbatur'.

Jatko-opinto-oikeus voidaan myöntää myös muun kuin perustutkinnon pääaineen alalle. Mikäli opiskelija ei ole suorittanut syventäviä opintoja jatkotutkinnon pääaineessa, hänen täytyy suorittaa täydentäviä opintoja pääaineen jatko-opinnoista vastaavan professorin määräämällä tavalla. Täydentävät opinnot tulee suorittaa jatko-opintojen alkuvaiheessa.

Ulkomaisen tutkinnon suorittaneelta edellytetään hallintotieteiden maisterin tutkintoa vastaava soveltuva yliopistotasoinen tutkinto. Hakijan tulee osoittaa tutkimusvalmiutensa suomalaisen ylemmän korkeakoulututkinnon tasoa olevalla pääainekokonaisuudella. Suoritettuun tutkintoon tulee sisältyä vähintään hyvin tiedoin suoritettu pro gradu vastaava tutkielma/lopputyö. Hakijalta edellytetään, että hänen tutkielmansa on liittynyt jatkotutkinnon pääaineeseen ja että hänellä on jatkotutkinnon pääaineen edellyttämät tieteelliset valmiudet. Lisäksi edellytetään riittävää, jatko-opinnot mahdollistavaa kielitaitoa.

Jatko-opiskelijoiden valinnassa kiinnitetään huomiota hakijan motiiveihin ja mahdollisuuksiin selviytyä jatko-opinnoista ja väitöskirjaprosessista. Lisäksi arvioidaan opiskelijan tutkimusteeman soveltuvuutta oppiaineen tutkimuskontekstiin, jotta pystytään takaamaan asiantunteva ohjaus ja liittyminen tiedeyhteisöön. Oppiaineiden ohjaus- ja tukiresurssit suunnataan ensisijaisesti aktiivisille jatko-opiskelijoille. Jatko-opiskelijan myös odotetaan hakeutuvan opintojen aikana ulkomaille.

Hakijalta edellytetään:

- sitoutumista jatko-opintojen suorittamiseen,

- hyvää opintomenestystä aikaisemmissa opinnoissa,
- tutkimussuunnitelma on korkeatasoinen,
- tutkimusaihe on innovatiivinen ja se liittyy oppiaineen tutkimuksen vahvuus-alueisiin,
- jatko-opintosuunnitelma on toteuttamiskelpoinen,
- opintojen edellyttämää kielitaitoa: erinomainen äidinkieli sekä hyvä kirjallinen ja suullinen taito vähintään yhdessä vieraassa kielessä.

Uusien jatko-opiskelijoiden lukumäärää voidaan rajoittaa opintojen ohjaukseen käytettävissä olevien voimavarojen riittämättömyyden perusteella:

- oppiaineessa ei ole riittävää asiantuntemusta ohjata ko. väitöskirjaa,
- oppiaineen resurssitilanne ei mahdollista aiheen ohjaamiseen tarvittavan asiantuntemuksen hankkimista.

Tutkimus- ja jatko-opintosuunnitelma

Jatko-opintohakemukseen tulee liittää alustavat tutkimus- sekä opintosuunnitelmat.

Tutkimussuunnitelmasta tulee ilmetä, että hakija on riittävän perehtynyt tutkimusaiheeseensa ja sitä koskevaan tutkimukseen. Tutkimussuunnitelman laajuus on vähintään 10 sivua. Tutkimussuunnitelman tulee sisältää:

- johdanto, jossa perustellaan tutkimuksen valinnat ja tarkoitus,
- tutkimusasetelma, joka kuvaa alustavasti tutkimuksen kysymyksenasettelun, menetelmät ja aineistot,
- tutkimuksen viitekehyksen ja lähdeaineiston kuvaus,
- analyysimenetelmien alustava kuvaus,
- tutkimuksen aikataulu sekä
- etenemis- ja rahoitussuunnitelma.

Tutkimussuunnitelmaan ei sisälly hakijan työkokemuksen ja muiden ansioiden esittelyä.

Jatko-opintosuunnitelmassa esitetään jatko-opintojen sisältö sekä alustava aikataulu.

Jatko-opintosuunnitelmaa voidaan päivittää ja tarkentaa opintojen aikana yhdessä ohjaajan kanssa. Se toimitetaan dekaanin hyväksyttäväksi ennen lisensiaatintutkimuksen tai väitöskirjan tarkastamista. Suunnitelmalomake on saatavilla osoitteesta: www.uwasa.fi/hallintotieteet/tutkimus/jatko/

Opinto-oikeuden hakeminen

Jatko-opintoja suunnittelevan tulee ottaa yhteyttä pääaineen professoriin *jo ennen* opinto-oikeuden hakemista, jolloin voidaan sopia mm. tutkimusaiheesta ja tutkimussuunnitelman laatimisesta.

Opinto-oikeutta haetaan tiedekunnalta kirjallisesti. Hakulomakkeen saa osoitteesta: www.uwasa.fi/opiskelu/lomakkeet/jatko-opiskelu. Hakemuksessa tulee mainita jatko-tutkinnon pääaine. Jatko-opintojen hakuajat ovat vuosittain 30.4. mennessä sekä 15.11. mennessä.

Hakemukseen liitetään:

1. oikeaksi todistettu jäljennös tutkintotodistuksesta,
2. alustava henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma sekä
3. hyväksyttävissä oleva tutkimussuunnitelma.

Ulkomailla tutkintonsa suorittaneiden tulee liittää em. lisäksi jatko-opintohakemukseen pro gradu -tutkielmaa vastaavaa kirjallinen työ, selvitys tutkintoon sisältyvistä opintosuorituksista sekä luotettava selvitys kielitaidosta.

Jatko-opintohakemus liitteineen toimitetaan osoitteeseen:

Vaasan yliopisto, Filosofinen tiedekunta/Vettenranta, PL 700, 65101 VAASA

Jatko-opintojen sisällöstä antavat lisätietoja pääaineiden professorit, katso yhteystiedot osoitteesta: www.uwasa.fi/hallintotieteet/.

Opinto-oikeuden hakemiseen sekä jatko-opiskeluun liittyvää yleisneuvontaa antaa opintopäällikkö Marja Vettenranta (06-324 8404, marja.vettenranta@uwasa.fi).

Opinto-oikeuden myöntäminen ja ilmoittautuminen

Hakemuksesta pyydetään pääaineen professorin lausunto. Samalla oppiaineessa arvioidaan ohjausresurssien riittävyys. Puoltaessaan hakemusta pääaineen professori nimittää vastaavan ohjaajan sekä toisen ohjaajan mikäli se on perusteltua.

Lausunnosta tulee myös näkyä, millä opinnoilla jatko-opintojen aloittamiseen tarvittavat riittävät tiedot ja valmiudet täydennetään silloin, kun hakija ei joltakin osalta täytä asetettuja valintaperusteita. Selvitys täydentävistä opinnoista sisällytetään jatko-opintosuunnitelmaan. Täydentävät opinnot tulee suorittaa jatko-opintojen alkuvaiheessa.

Dekaani päättää jatko-opinto-oikeudesta saatuaan oppiaineen lausunnon hakijasta. Opinto-oikeus myönnetään hallintotieteiden tohtorin tutkinnon suorittamiseksi. Tieteelliseen jatkokoulutukseen otettu opiskelija voi suorittaa hallintotieteiden lisensiaatin tutkinnon, kun hän on suorittanut yliopiston määräämän osan tähän koulutukseen kuuluvista opinnoista. Erityisestä syystä voidaan myöntää opinto-oikeus filosofian tohtorin tutkinnon suorittamiseksi. Tällöin edetään suoraan tohtorin tutkintoon.

Päätös jatko-opiskelijaksi hyväksymisestä ilmoitetaan henkilökohtaisesti kirjeitse. Myös hylätyille ilmoitetaan hylkäämisestä ja hylkäämisen perusteluista. Päätökseen tyytymätön voi pyytää siihen kirjallisesti oikaisua dekaanilta 14 päivän kuluessa päätöksestä.

Ilmoittautuminen

Jatko-opiskelijaksi hyväksytylle lähetetään ilmoittautumislomake, jolla hänen tulee ilmoittautua yliopiston opiskelijaksi. Tämän jälkeen opiskelija on velvollinen ilmoittautumaan yliopistoon lukuvuosittain voidakseen käyttää opiskeluoikeuttaan. Ilmoit-

tautuminen tapahtuu sähköisesti WebOodin kautta tai ottamalla yhteyttä opiskelijapalveluihin (yhteystiedot: 06–3248 100 tai kanslia@uwasa.fi). Opiskelijapalvelut sijaitsevat Luotsi-rakennuksessa, os. Wolffintie 34.

Ainoastaan läsnä olevaksi ilmoittautunut opiskelija voi osallistua opetukseen ja harjoittaa opintoja yliopistossa. Jättäessään tutkimustyönsä tarkastukseen sekä koko tarkastusprosessin ajan opiskelijan on oltava läsnä olevaksi ilmoittautunut.

Mikäli opiskelija ei ilmoittaudu, hänet poistetaan opiskelijarekisteristä. Tällöin opiskelija ei voi suorittaa opintoja yliopistossa. Opiskelijarekisteriin uudelleen ottamisesta tulee ottaa yhteyttä opiskelijapalveluihin.

Ylioppilaskuntaan kuulumisen on jatko-opiskelijalle vapaaehtoista. Jatko-opiskelija ei ole oikeutettu matka-alennuksiin eikä ateriatukeen.

Jatko-opintojen ohjaus

Ohjaus on tärkeä osa jatkokoulutusta. Jokaisella opiskelijalla on oikeus saada ohjausta tutkimustyön ja jatko-opintojen alusta loppuun saakka. Tieteellistä jatkotutkimtoa suorittavalle nimetään aina ohjaaja. Tutkimusaiheesta riippuen voidaan määrätä myös toinen ohjaaja. Ainakin toisen ohjaajan tulee olla tiedekunnan professori. Ohjaaja/ohjaajat nimetään jatko-opiskelijaksi hyväksyttäessä.

Ohjaajan tehtävänä on mm. ohjata opiskelijaa jatko-opintosuunnitelman laatimisessa, tutkimustyön suunnittelussa ja toteuttamisessa, tukea opiskelijaa tutkimusrahoituksen hakemisessa, lukea opiskelijan tutkimustyön tekstejä ja kommentoida niitä, rohkaista opiskelijaa aloitteellisuuteen ja itsenäiseen työskentelyyn, auttaa opiskelijaa saamaan yhteyksiä muihin saman alan tutkijoihin kotimaassa ja ulkomailla sekä rohkaista opiskelijaa osallistumaan myös kansainvälisiin konferensseihin ja mahdolliseen työskentelyjaksoon ulkomailla.

Jatko-opiskelijan tulee sitoutua opintojen suorittamiseen. Hänen tulee raportoida jatko-opintojensa etenemisestä säännöllisesti, antaa tutkimustyön tekstejä luettavaksi, pitää ohjaaja ajan tasalla myös tutkimusrahoitussuunnitelmista, osallistua seminaareihin, tutkijatapaamisiin ja konferensseihin, pyrkiä työskentelemään tutkimuksen parissa ulkomailla, olla itse tutkimustyönsä ja opintojensa keskeinen toimija ja huolehtija sekä pyrkiä pysymään aikatauluissa työn laadusta tinkimättä.

Opiskelija ja ohjaava professori laativat opintosuunnitelman jatko-opintojen sisällöstä sekä suoritustavoista sitten kun opiskelija on hyväksytty tiedekuntaan jatko-opiskelijaksi. Opintosuunnitelmaa laadittaessa käytetään hyväksi pääaineen tutkinto-vaatimuksia (s. 21–29).

Opintosuunnitelman toteutumisen vahvistaa dekaani työn ohjaajan lausunnon perusteella ja se tulee esittää tiedekunnalle tutkintotodistusta haettaessa.

Hyvä tieteellinen käytäntö ja tutkimuksen etiikka

On tärkeää, että jatko-opiskelija omaksuu ja sisäistää yleisen ja oman alansa hyvän tieteellisen käytännön. Tutkimuksen teossa on noudatettava hyväksytyjä tieteellisiä periaatteita ja arvoja. Vaasan yliopistossa on hyväksytty tutkijoiden työn tueksi Tutkimuseettisen neuvottelukunnan laatima ohjeistus hyvästä tieteellisestä käytännöstä ja sen loukkausten käsittelemisestä (www.tenk.fi/JulkaisutjaOhjeet/htkfi.pdf). Tutkimuseettisiin liittyviä asioita käsitellään laajemminkin Tutkimuseettisen neuvottelukunnan [www-sivuilla](http://www.sivuilla) (www.tenk.fi). Esimerkiksi tohtorifoorumi järjestää tutkimuseettiseen liittyvää koulutusta.

Tohtorifoorumi

Tohtorifoorumi on Vaasan yliopiston jatko-opiskelijoille tarkoitettu opintoja tukeva järjestelmä. Tohtorifoorumi järjestää yleistieteellistä ja -metodologista koulutusta ja sen tarkoituksena on täydentää tiedekuntien ja tutkijakoulujen koulutustarjontaa. Eri-tyispaino on jatko-opintojen alkuvaiheen tieteenfilosofisilla ja metodologiaa käsittelevillä teemoilla, joiden jälkeen kullakin jatko-opiskelijalla on hyvä pohja syventää metodiosaamistaan valitsemallaan suunnalla ja hankkia lisätietoa tiedekuntien tai tutkijakoulujen kurssitarjonnasta.

Tohtorifoorumin [www-sivuilla](http://www.sivuilla) tiedotetaan järjestettävistä kursseista, tutkijakoulupaikoista ja muusta jatko-opiskeluun liittyvästä ajankohtaistiedosta. Lisäksi tohtorifoorumin sivut sisältävät hyödyllistä tietoa jatko-opintojen etenemisestä ja tärkeistä kysymyksistä opiskeluprosessin eri vaiheissa.

Lisätietoja: www.uwasa.fi/tutkimuspalvelut/tohtorifoorumi/.

Jatko-opintojen rahoittaminen

Jatko-opintojen rahoitusta tulee suunnitella jo opintojen alkuvaiheessa. Päätoimisten jatko-opintojen rahoittamiseen on monta vaihtoehtoa: esimerkiksi tutkijankoulutettavan paikat tutkijakouluissa, yliopistossa ja projekteissa, henkilökohtaiset apurahat sekä opintotuki. Yliopiston ulkopuolella työssäkäyvät henkilöt voivat tehdä jatko-opintoja osa-aikaisesti työnsä ohella.

Tiedekunnan tavoitteena on, että yliopistoon palvelussuhteessa olevat tutkijat työskentelevät pääsääntöisesti oppiaineen yhteyteen varatuissa tiloissa. Osa tutkijoista voi olla Tritonian tutkijatiloissa. Apurahan turvin väitöskirjaa valmistelevalle pyritään mahdollisuuksien mukaan tarjoamaan työskentelymahdollisuudet tiedeyhteisöympäristössä.

Rehtorin päätöksen mukaisesti Vaasan yliopistossa tehdään sopimus tiedekunnan ja apurahatutkijan välillä silloin, kun apurahatutkijalle osoitetaan työtila yliopiston tiloissa. Sopimuksessa määritellään apurahatutkijan käytössä olevat tarvikkeet ja palvelut sekä selvennetään apurahatutkijan asemaa ja hänelle kuuluvia velvoitteita.

Tutkijakoulut

Tutkijankoulupaikoilla opiskelu on päätoimista. Tutkijakouluilla on kiintiöity määrä paikkoja, jotka täytetään avoimen haun perusteella.

Hallintotieteet ovat mukana seuraavissa valtakunnallisissa tutkijakouluissa:

- Higher Education Group (HEG)
- Maantieteen tutkijakoulu
- Oikeus muuttuvassa maailmassa (OMM)
- Sosiaali- ja terveystieteiden, -hallinnon ja -talouden valtakunnallinen tutkijakoulu (SOTKA)
- Yhteiskunnallisen ympäristöalan valtakunnallinen tutkijakoulu (YHTYMÄ)

Apurahat

Yksinomaan Vaasan yliopiston tutkijoille suunnattuja rahoitusmuotoja ovat tohtori-koulutettavan toimet ja yksittäiset apurahat väitöskirja- sekä post doc -vaiheessa ole-ville tutkijoille. Vaasan yliopiston apurahoista tiedotetaan osoitteessa www.uwasa.fi/tutkimuspalvelut/tutkimusrahoitus/vyrahoitus/.

Ulkopuolisen tutkimusrahoituksen lähteitä voivat olla mm. yritykset, yhteisöt, säätiöt, ministeriöt, Suomen Akatemia, Tekes, EU sekä muut kotimaiset tai kansainväliset jär-jestöt. Lisätietoja: www.uwasa.fi/tutkimuspalvelut/tutkimusrahoitus/rahoituslahteet/

Opinto- ja aikuiskoulutustuki

Jatko-opintoja varten voidaan myöntää Kelan opintotukea (opintoraha, lainatakaus, asumislisä) tai Koulutusrahaston myöntämää aikuiskoulutustukea.

Lisätietoja:

- Vaasan yliopisto/opintotuki: (06) 3248 236 tai (06) 3248 634, opintotu-ki@uwasa.fi sekä Kela: www.kela.fi
- Koulutusrahasto: 0800 949 49, www.koulutusrahasto.fi

Vaasan tiedekirjasto Tritonia

Kirjasto järjestää lukukausien aikana koulutusta kirjaston käyttöön ja tiedonhankintaan. Tiedot aukioloajoista, lainaamisesta, kaukolainoista, tietopalvelusta, sähköisistä ja muista kokoelmista, kirjaston järjestämästä koulutuksesta yms. löytyvät Tritonian [www-sivuilla](http://www.sivuilla.fi): www.tritonia.fi.

Opiskelu ulkomailla

Oleellinen osa tutkijankoulutusta on osallistua kansainvälisiin seminaareihin ja konfe-rensseihin sekä kansainvälisten tiedeyhteisöjen toimintaan. Ulkomaisista opiskelu-mahdollisuuksista saa lisätietoja: tutkimus- ja innovaatiopalvelut: www.uwasa.fi/tutkimuspalvelut/tutkijaliikkuvuus/ sekä kv-yksikön suunnittelija: out-going.international@uwasa.fi.

CIMOn harjoittelu ja jatko-opiskelu -yksikön vastuulla on lukuisia yksilö-apurahaohjelmia ja tukitoimenpiteitä korkeakouluopiskelijoille ja -opettajille kansainväliseen harjoitteluun tai jatko-opiskeluun ulkomailla, tai ulkomaalaisille Suomessa Ohjelmien maantieteellinen kattavuus on monipuolinen, Euroopan unionin ulkopuolisten maiden osuus yhteistyössä merkittävä.

Lisätietoja: www.cimo.fi/Resource.phx/cimo/itselle/jatko.htx.

III Licensiaatin tutkinto

Licensiaatin tutkinnossa opiskelijan tulee osoittaa tutkimusalansa hyvää tuntemusta sekä kykyä itsenäiseen ja kriittiseen tieteelliseen ajatteluun.

Hallintotieteiden licensiaatin tutkinnon suorittamiseksi vaaditaan:

1. 60 opintopisteen laajuiset tutkimustyötä tukevat jatko-opinnot. Opinnot koostuvat tieteenteorian ja metodologian sekä oman tutkimusalan opinnoista. Oppiainekohtaisissa opetussuunnitelmissa annetaan tarkemmat määräykset opintojen laajuudesta, sisällöstä ja suoritustavoista. Opintojen suoritustavoista sovitetaan ohjaajan kanssa.
2. Licensiaatintutkimus, jonka dekaani hyväksyy. Licensiaatintutkimuksen ohjeellinen laajuus on 90 opintopistettä.

HTL-tutkinto (150 op):

Jatko-opinnot (60 op)

Licensiaatintutkimus (90 op)

Jatko-opintojen opetussuunnitelmat oppiaineittain ovat s. 21–29. Tutkijakouluissa ja muissa valtakunnallisissa jatkokoulutusohjelmissa suoritettut opinnot, esitelmät alan kotimaisissa tai ulkomaisissa konferensseissa, tieteelliset artikkelit ja muu tieteellinen toiminta voidaan ohjaajan kanssa sovittavalla tavalla sisällyttää jatkotutkintoon.

Licensiaatintutkimus

Licensiaatintutkimuksen tulee osoittaa teoreettista perehtyneisyyttä asianomaiseen tieteenalaan sekä kykyä itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa alan tieteellisiä tutkimusmenetelmiä. Licensiaatintutkimukseksi voidaan hyväksyä paitsi yhtenäinen tutkimus (monografia) myös useita yhtenäiseen aihepiiriin kuuluvia tieteellisiä julkaisuja tai julkaistavaksi hyväksytyjä käsikirjoituksia ja niistä laadittu yhteenveto (artikkelitutkimus). Erillisiä artikkeleita tai muita tieteellisiä julkaisuja on oltava vähintään kolme. Yhteenvedossa esitetään tutkimuksen tavoitteet, menetelmät ja tulokset. Julkaisuihin voi kuulua myös yhteisjulkaisuja, jos tutkimuksen tekijän itsenäinen osuus on niissä osoitettavissa.

Licensiaatintutkimukseksi aiottu työ jätetään tarkastettavaksi **kolmena** täydellisenä kappaleena. Tutkimukseen on liitettävä erillinen tiivistelmä. Ennen työn jättämistä opiskelijan tulee varmistaa työn ohjaajalta, että tutkimus on valmis tarkastamista varten.

Dekaani määrää tutkimukselle pääainetta kuultuaan vähintään kaksi tarkastajaa, joista ainakin toisen tarkastajan tulee olla tiedekunnan ulkopuolelta. Tarkastajilla tulee olla tohtorin tutkinto tai vastaava tieteellinen pätevyys. Licensiaatintutkimuksen tarkastajan esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolaissa säädetään (434/2003, § 27–30). Tarkastajien määräämisen jälkeen työn ohjaaja sopii opiskelijan ja tarkastajien kanssa

tarkastustilaisuuden ajankohdasta ja muista tarkastukseen liittyvistä käytännön seikoista.

Tutkimus tarkastetaan julkisesti asianomaisen oppiaineen seminaarissa. Ennen tarkastustilaisuutta tutkimusta jätetään tiedekunnalle 20 kappaletta julkista jakelua varten. Julkista tarkastusta varten liseniaatintutkimusta on pidettävä saatavilla vähintään 10 päivän ajan ennen tarkastustilaisuutta.

Tarkastajien tulee antaa liseniaatintutkimuksesta perusteltu kirjallinen lausunto neljän viikon kuluessa julkisesta tarkastustilaisuudesta. Lausuntoon tulee sisältyä ehdotus arvosanaksi. Arvostelussa käytetään asteikkoa: laudatur (ylin), eximia cum laude approbatur, magna cum laude approbatur, cum laude approbatur, non sine laude approbatur, lubenter approbatur, approbatur (alin).

Liseniaatintutkimuksen tekijälle varataan tilaisuus vastineen antamiseen tarkastajien lausunnosta.

Päätöksen liseniaatintutkimuksen hyväksymisestä ja arvostelusta tekee dekaani tarkastajien kirjallisen lausunnon perusteella.

Tutkimuksen tekijä voi tehdä arvostelusta oikaisupyynnön Vaasan yliopiston tutkintolautakunnalle 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Liseniaatintutkimuksen tarkastamiseen liittyvissä asioissa neuvoo amanuenssi Ulla Laakkonen, yhteystiedot: 06–324 8903, ulla.laakkonen@uwasa.fi.

Tutkintotodistus

Kun opiskelija on suorittanut kaikki liseniaatin tutkintoon vaadittavat opinnot, hänen on haettava tiedekunnalta tutkintotodistusta. Tiedekunta myöntää tutkintotodistuksia kerran kuukaudessa heinäkuuta lukuun ottamatta. Todistuspyyntölomake tulee toimittaa tiedekuntaan 4 viikkoa ennen aiottua todistustenjakotilaisuutta. Lomake on saatavilla tiedekunnan www-sivuilta: www.uwasa.fi/hallintotieteet/tutkimus/jatko/.

Tutkintotodistuksen yhteydessä annetaan erityisesti kansainväliseen käyttöön tarkoitettu liite Diploma Supplement. Muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä suoritetusta tutkinnosta annetaan englanninkielinen tutkintonimike asetuksen (794/2004) liitteen mukaisesti.

Liseniaatin tutkintotodistukseen merkitään tutkinnon pääaine ja mahdollinen sivuaine arvosanoineen, liseniaatintutkimuksen aihe sekä liseniaatintutkimuksesta annettu arvolause. Pääaineen opinnot ja mahdolliset sivuaineopinnot arvostellaan viisiportaisella arvosteluasteikolla (erinomainen, erittäin hyvä, hyvä, tyydyttävä, välttävä).

Valmistumiseen liittyvissä asioissa neuvoo opintopäällikkö Marja Vettenranta, yhteystiedot: 06–324 8404, marja.vettenranta@uwasa.fi.

IV Tohtorin tutkinto

Tohtorin tutkinnon suorittamiseksi opiskelijan tulee suorittaa tieteellisen jatkokoulutuksen opinnot, osoittaa tutkimusalallaan itsenäistä ja kriittistä ajattelua sekä laatia väitöskirja ja puolustaa sitä julkisesti.

Hallintotieteiden tohtorin tutkinnon suorittamiseksi vaaditaan lisensiaatin tutkinto tai lisensiaatintutkimusta lukuun ottamatta muut lisensiaatin tutkintoon vaadittavat tieteelliset jatko-opinnot (60 op) sekä väitöskirja, jonka dekaani julkisen tarkastuksen jälkeen hyväksyy. Filosofian tohtorin tutkinnon suorittamiseksi vaaditaan tieteelliset jatko-opinnot (60 op) sekä väitöskirja, jonka dekaani julkisen tarkastuksen jälkeen hyväksyy.

HTT-tutkinto:

Jatko-opinnot (60op)

Väitöskirja (180 op)

HTT-tutkinto (HTL-tutkinto suoritettu):

Väitöskirja (180 op)

Jatko-opinnoista määrätään tarkemmin oppiainekohtaisissa opetussuunnitelmissa (s. 21–29). Opintojen suoritustavoista sovitaan ohjaajan kanssa.

Väitöskirja; monografia tai artikkeliväitöskirja

Väitöskirjan tulee olla itsenäiseen tieteelliseen työskentelyyn perustuva tutkimus, joka esitetään julkisesti tarkastettavaksi väitöstilaisuudessa. Väitöskirja voi olla monografia tai nk. artikkeliväitöskirja.

Artikkeliväitöskirja koostuu vähintään kolmesta yhtenäiseen aihepiiriin kuuluvasta tieteellisestä julkaisusta tai julkaistavaksi hyväksytystä käsikirjoituksesta sekä niihin liittyvästä yhteenvedosta.

- Artikkelien ja yhteenvedon tulee muodostaa sellainen kokonaisuus, jota voidaan puolustaa väitöskirjana.
- Yhteenvedossa on esitettävä tutkimuksen tavoitteet, menetelmät ja tulokset. Yhteenvedossa voi esittää myös uusia, artikkeleihin sisältymättömiä tuloksia ja pohdintoja. Artikkelit muodostavat yhteenvedon aineiston, jota kommentoidaan, täydennetään ja arvioidaan yhteenvedon kirjoittamisajankohdan asettamasta perspektiivistä.
- Johtopäätöksissä voidaan edetä artikkeleiden tulosten kautta aiheen syvällisempään analyysiin.
- On suositeltavaa, että yhteenvedossa artikkeleiden referoinnin sijaan pyritään syventämään artikkeleiden teoreettista ja empiiristä sisältöä sekä tuloksia. Ta-

voitteena tulisi olla yhteenveto-osa, joka on enemmän kuin yksittäisten artikkeleiden summa.

- Julkaisuihin voi kuulua yhteisjulkaisuja, jos niistä voidaan osoittaa väittelijän itsenäinen osuus. Väittelijän tulee antaa kirjallinen selvitys yhteisjulkaisujen itsenäisestä osuudestaan, kun tutkimus jätetään esitarkastukseen.

Väitöskirja kirjoitetaan suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi taikka tiedekunnan suositumuksella muulla kielellä. Käsikirjoituskielen tulee olla sama kuin väitöskirjan. Suomenkieliseen väitöskirjaan on liitettävä englanninkielinen tiivistelmä. Mikäli väitöskirja tehdään muulla kuin äidinkielellä, on hyvä suorittaa kielentarkastus ennen väitöskirjan tarkastettavaksi jättämistä. Kielentarkastuksesta on sovittava hyvissä ajoin ohjaajan kanssa. Hän antaa tarkemmat ohjeet siitä, miten tarkastus suoritetaan ja kuinka siitä aiheutuvat kustannukset katetaan.

Väitöskirjan tarkastamiseen liittyvissä asioissa neuvoo amanuenssi Ulla Laakkonen, yhteystiedot: 06–324 8903, ulla.laakkonen@uwasa.fi.

Väitöskirjan esitarkastus

Väitöskirja voidaan jättää viralliseen esitarkastukseen, kun väitöskirjan ohjaaja/ohjaajat puoltavat esitarkastuksen käynnistämistä. Väittelylupa myönnetään esitarkastuslausuntojen perusteella ja vasta väittelyluvan saanut tutkimus tarkastetaan julkisessa väitöstilaisuudessa.

Väitöskirjan käsikirjoitus jätetään **kolmena** täydellisenä kappaleena tiedekunnalle (esim. kansiossa). Esitarkastukseen jätetyn väitöskirjakäsikirjoituksen tulee olla viimeistelty ja kieliäsuultaan moitteeton.

Tiedekuntaneuvoston käsittelyn aikana työ on tiedekuntaneuvoston jäsenten käytettävissä. Tiedekuntaneuvosto määrää pääainetta kuultuaan väitöskirjan käsikirjoitukselle vähintään kaksi esitarkastajaa. Esitarkastajien tulee olla oman tiedekunnan ulkopuolelta ja ainakin toisen tulee olla yliopiston ulkopuolelta. Esitarkastajilla tulee professorin tai dosentin pätevyys tai tohtorin tutkinto ja erityisasiantuntemusta väitöskirjan alueelta. Väitöskirjan pääasiallinen ohjaaja ei voi toimia esitarkastajana. Väitöskirjan esitarkastajien esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolaissa säädetään (434/2003, § 27–28). Väitöskirjan tekijälle varataan tilaisuus lausua esitarkastajien mahdollisesta esteellisyydestä ennen tiedekuntaneuvoston päätöstä asiasta.

Esitarkastajien tehtävä

Esitarkastajien tehtävänä on selvittää lausunnossaan, täyttääkö työ väitöskirjalle yleisesti asetettavat laatuvaatimukset kiinnittäen erityistä huomiota seuraaviin seikkoihin:

1. Esitettävän väitöskirjan tulee sisältää edustamaltaan alalta uutta tieteellistä tietoa.
2. Työssä käytettyjen menetelmien tulee olla sellaisia, että ne täyttävät tieteelliselle tutkimukselle asetettavat vaatimukset.
3. Väitöskirjan tekijän tulee esittää tuloksensa ja kannanottonsa selkeästi argumentoiden ja muutenkin tieteelliset vaatimukset täyttävästi.

Artikkeliväitöskirjan esitarkastuslausunnossa tulee arvioida, muodostavatko artikkelit ja yhteenvedo kokonaisuuden, jota voidaan puolustaa väitöskirjana. Artikkelit tulee arvioida myös sisällöllisesti, vaikka ne olisivat aikaisemmin ilmestyneet arviointimenettelyä noudattavassa tieteellisissä julkaisuissa. Artikkeliväitöskirjalla tulee kokonaisuutena arvostellen olla väitöskirjalta vaadittu tieteellinen arvo.

Esitarkastajaa pyydetään antamaan lausuntonsa kolmen kuukauden kuluessa virallisen lausuntopyynnön saapumisesta, jotta väitöskirjan tarkastusprosessi voidaan viedä säädettyssä kokonaisajassa läpi. Mikäli lausuntoa ei saada kohtuujassa, joudutaan harkitsemaan uuden esitarkastajan määräämistä väitöskirjalle.

Esitarkastajat voivat lausunnossaan esittää käsikirjoitukseen korjaus- ja parannusehdotuksia. Lausunto ei kuitenkaan voi olla ehdollinen. Esitarkastajat esittävät joko väittelyluvan myöntämistä tai epäämistä. Esitarkastajat voivat antaa myös yhteisen lausunnon.

Esitarkastaja voi tarvittaessa keskustella jatko-opiskelijan tai väitöskirjatyötä ohjaavan professorin kanssa joidenkin väitöskirjaan liittyvien seikkojen tarkistamisesta. Koska esitarkastukselle on asetettu määräaika, esitarkastajan ei tule ryhtyä ohjaamaan opiskelijan väitöskirjatyötä. Lausunto tulee antaa virallisesti tarkastukseen jätetystä käsikirjoituksesta, eikä mahdollisesti tarkastuksen aikana korjatusta versiosta. Mikäli korjaustarvetta on, esitarkastaja esittää lausunnossaan väitöskirjaan (monografia) tai väitöskirjan yhteenvedo-osaan (artikkeliväitöskirja) lisäyksiä, korjauksia, poistoja yms. Lausuntonsa lopussa esitarkastajan tulee esittää selkeästi kannanottonsa väittelyluvan myöntämisestä. Esitarkastuslausunto tulee lähettää filosofiseen tiedekuntaan. Ainoastaan pienet, stilistiset korjaukset esitarkastaja voi toimittaa suoraan väittelijälle, mutta tästäkin on syytä mainita lausunnossa.

Tiedekuntaan saapuneet esitarkastajien lausunnot toimitetaan väitöskirjan tekijälle. Tekijälle varataan tilaisuus vastineen antamiseen esitarkastajien lausunnoista. Tiedekuntaneuvosto päättää väittelyluvasta esitarkastuslausuntojen perusteella.

Kielteinen esitarkastuslausunto

Esitarkastajan tulee esittää väittelyluvan epäämistä, jos on selvää, että työ ei ole omaan itsenäiseen tutkimukseen perustuva, uutta tieteellistä tietoa sisältävä yhtenäinen esitys. Esitarkastajan on syytä harkita kielteisen lausunnon antamista myös silloin, kun työssä on muita vakavia puutteita, kuten esimerkiksi: pahasti puutteellinen teoreettinen viitekehys, selkeästi liian suppea tutkimusaineisto väitöskirjaksi, vakavia puutteita alan tutkimuskirjallisuuden tuntemuksessa.

Sen sijaan yksinkertaisella toimitustyöllä korjattavissa olevat puutteet (esim. epäselvä johdanto, keskeneräinen yhteenvedo, kieliäsun puutteet), kohtuullisella työllä hankittava lisäaineisto tai kohtuullisella työllä hankittava lisäperehtyneisyys tutkimuskirjallisuuteen eivät välttämättä ole esteenä myönteiselle lausunnolle.

Kielteinen lausunto johtaa yleensä siihen, että esitarkastus keskeytetään jatko-opiskelijan pyynnöstä. Kun työtä on korjattu ja ohjaaja puoltaa esitarkastuksen käynnistämistä uudelleen, tiedekuntaneuvosto nimeää työlle jälleen esitarkastajat. Tiede-

kunta voi pyytää tehtävään aikaisempaan nähden samoja tai eri henkilöitä harkintansa mukaan.

Väitöskirjan julkaisu

Ennen julkista tarkastusta väittelijä luovuttaa tiedekunnalle 75 kappaletta väitöskirjaansa. Väitöskirjan julkinen esillepano eli ”naulaus” tapahtuu viimeistään kymmenen päivää ennen väitöstilaisuutta. Naulauksen ajankohdasta sovitaan työn ohjaajan kanssa. Väitöskirjaa on yleisessä jakelussa vähintään 10 päivän ajan ennen tarkastusta.

Mikäli tutkimus halutaan julkaistavaksi Vaasan yliopiston sarjassa, tulee väittelijän väittelyluvan saatuaan pyytää julkaisutoimikunnalta kirjallisesti, että tutkimus julkaistaan Acta Wasaensia -sarjassa. Julkaisemiseen liittyvissä asioissa neuvoo julkaisusihteeri Tarja Salo, puh. (06) 3248 217. Julkaisuohjeet löytyvät osoitteesta www.uwasa.fi/julkaisuohjeet/yhteystiedot/. Julkaisuprosessi sujuu nopeammin, mikäli tutkimus on alusta alkaen kirjoitettu yliopiston ohjeiden mukaisesti. On huomioitava, että painovalmiille käsikirjoitukselle on varattava vähintään *kuusi viikkoa* painoprosessia ja julkista esilläoloa varten.

Väitöskirjaan liitetään erillinen nimilehti, josta käy ilmi väitöstilaisuuden aika ja paikka sekä se, että väitöskirja esitetään julkisesti tarkastettavaksi filosofisen tiedekunnan suostumuksella. Nimilehden laatii julkaisusihteeri.

Väittelijän on toimitettava vähintään 10 päivää ennen tarkastustilaisuutta väitöskirjaansa yliopiston rehtorille ja dekaanille (katso tarkemmin s. 32). Tiedekunnalle luovutettavat kappaleet eivät pidä sisällään sukulaisille ja ystäville jaettavia kappaleita, eikä ns. omia kappaleita, joita kannattaa varata tulevaisuuden varalle esim. viranhakuihin. Väittelijä voi painattaa väitöskirjastaan lisäkappaleita omakustannushintaan. Lisäkappaleiden tilauksesta kannattaa sopia julkaisusihteerin kanssa ennen julkaisun painoprosessia.

Tutkimuksesta ja sen keskeisistä tuloksista halutaan kertoa suurelle yleisölle väitöstiedotteella. Väittelijän tulee toimittaa yliopiston viestintään (viestinta@uwasa.fi) viimeistään kaksi viikkoa ennen väitöstilaisuutta väitöstiedote ja valokuva, jotka voidaan julkaista sanomalehdissä, yliopiston [www](http://www.uwasa.fi)-sivuilla sekä Vaasan yliopistolehdesissä. Ohje tiedotteen laatimiseksi on Tohtorifoorumin sivuilla: www.uwasa.fi/tutkimuspalvelut/tohtorifoorumi/prosessi/tiedotus/.

Väitöskirjan tarkastaminen; vastaväittäjä(t), kustos ja arvosanalautakunta

Tiedekuntaneuvosto määrää yhden tai kaksi vastaväittäjää tarkastamaan väitöskirjan ja jonkun yliopiston professorin kustokseksi väitöstilaisuuteen. Vastaväittäjän esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolaissa säädetään (434/2003, § 27–28). Vastaväittäjällä on oltava dosentin pätevyys tai vastaavat tieteelliset ansiot. Oman tiedekunnan ulkopuolinen esitarkastaja voi toimia myös vastaväittäjänä. Väitöskirjan tekijälle varataan tilaisuus lausua vastaväittäjän mahdollisesta esteellisyydestä ennen tiedekuntaneuvoston päätöstä.

Tiedekuntaneuvosto asettaa väitöskirjan hyväksymistä ja arvosanaehdotusta varten arvosanalautakunnan. Arvosanalautakunta tekee esityksen väitöskirjan hyväksymisestä ja arvosanasta. Lopullisen päätöksen tekee tiedekunnan dekaani. Arvosanalautakuntaan nimetään vastaväittäjä/vastaväittäjät, sekä kustos ja tiedekunnan edustaja. Väitöskirjan ohjaaja voi kuulua lautakuntaan vain puhevaltaisena jäsenenä. Lisäksi arvosanalautakuntaan voidaan nimetä 1–2 ulkopuolista jäsentä, joilla tulee olla riittävä tieteellinen asiantuntemus väitöskirjan alalta. Kustos kutsuu lautakunnan koolle ja lautakunta valitsee äänivaltaisten jäsenten keskuudesta itselleen puheenjohtajan. Työn ohjaajalla on aina oikeus osallistua lautakunnan kokoukseen puhevaltaisena jäsenenä.

Väittelijälle varataan tilaisuus lausua arvosanalautakunnan kokoonpanosta.

Kustos on yleensä työn ohjaaja tai toissijaisesti joku muu oppiaineen professori. Kustos toimii väitöstilaisuuden puheenjohtajana ja valvojana. Kustoksen tehtävänä on myös perehdyttää vastaväittäjä tiedekunnan arvostelua koskeviin säädöksiin, määräyksiin ja arvosteluasteikkoon.

Arvosanalautakunnan puheenjohtaja laatii pöytäkirjan, johon sisältyy arvosanaehdotus ja lyhyt selostus väitöstilaisuudesta. Arvosanalautakunta antaa lausuntonsa viimeistään neljän viikon kuluttua väitöstilaisuudesta.

Tiedekuntaneuvoston määräämän vastaväittäjän on neljän viikon kuluessa julkisesta tarkastamisesta annettava kirjallinen lausuntonsa väitöskirjatutkimuksesta. Lausunnon tulee sisältää perusteltu arvostelu väitöskirjan tieteellisestä arvosta ja siitä, vastaako se tarkoitustaan sekä myös väitöskirjan puolustuksesta. Vastaväittäjä tekee myös oman ehdotuksen väitöskirjasta annettavasta arvolauseesta.

Väitöskirjan tekijälle varataan mahdollisuus antaa vastineensa vastaväittäjän lausunnosta.

Dekaani tekee lopullisen päätöksen väitöskirjan hyväksymisestä tai hylkäämisestä sekä hyväksytyyn väitöskirjan arvosanasta. Väitöskirjaa arvosteltaessa käytetään asteikkoa: *approbatur*, *lubenter approbatur*, *non sine laude approbatur*, *cum laude approbatur*, *magna cum laude approbatur*, *eximia cum laude approbatur*, *laudatur*.

Väitöskirjan arvosteluun tyytymätön voi tehdä arvostelusta oikaisupyynnön yliopiston tutkintolautakunnalle 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Väitöstilaisuuden järjestelyt

Väitöstilaisuus on tiedekunnan järjestämä julkinen tilaisuus. Väitöstilaisuudessa noudatetaan perinteisiä akateemisia tapoja, jotka on selostettu erikseen s. 30–33.

Kun väittelylupa on myönnetty, on väittelijän hyvä keskustella kustoksen ja vastaväittäjän kanssa väitöstilaisuuden ajankohdasta. Väitöstilaisuuden päättää virallisesti tiedekunnan puolesta dekaani, joten väittelijän on hyvä keskustella myös hänen kanssaan.

Väittelijän tulee olla aktiivisesti mukana väitöstilaisuuteen liittyvissä järjestelyissä. Tiedekunnan hallintosihteeri auttaa mm. varaamalla väitössalin sekä huolehtii salin kukista ja virvokkeista sekä hoitaa tarvittaessa vastaväittäjän matkat ja majoituksen. Väitöstilaisuuden jälkeisen kahvitilaisuuden järjestelyistä vastaa väittelijä. Tarjoiluna voi olla esim. kahvi ja (täyte)kakku.

Tilakysymys on hyvä ottaa huomioon jo aikataulua sovittaessa. Vaasan yliopistossa on kaksi väitöstilaisuuden järjestämiseen hyvin soveltuvaa salia eli auditorio Kurtén (n. 100 henkilöä, Tervahovi) sekä auditorio Nissi (n. 90 henkilöä, Tritonia). Mahdolliseen kahvitilaisuuteen soveltuvat esim. ravintola Mathilda, ravintola Alma tai Tritonian aula.

Akateemisten perinteiden mukaisesti järjestetään vastaväittäjän kunniaksi väitöspäivän iltana *väitöskaronkka*, johon väittelijä kutsuu vastaväittäjän ja kustoksen lisäksi usein myös sukulaisia, ystäviä ja työtovereita. Karonkan tilavarauksesta ja muista järjestelyistä huolehtii väittelijä.

Väittely prosessina

1. Väitöskirjaksi tarkoitetun tutkimuksen käsikirjoitus jätetään tiedekuntaan
2. Tiedekuntaneuvosto nimeää esitarkastajat
3. Esitarkastajien lausunnot saapuvat tiedekuntaan
4. Esitarkastuslausunnot toimitetaan väittelijälle ja ohjaajalle tiedoksi
5. Tiedekuntaneuvosto päättää väittelyluvasta
6. Tiedekuntaneuvosto määrää vastaväittäjän/vastaväittäjät ja kustoksen väitöstilaisuuteen
7. Tiedekuntaneuvosto nimeää arvosanalautakunnan
8. Väitöskirja julkaisuprosessiin
9. Väitöstilaisuuden ajankohdasta päätetään
10. Väitöskirjan esillepano eli naulaus viimeistään 10 päivää ennen väitöstilaisuutta
11. Tiedottaminen väitöstilaisuudesta
12. Väitöstilaisuus
13. Vastaväittäjä toimittaa lausuntonsa tiedekuntaan
14. Vastaväittäjän lausunto toimitetaan väittelijälle tiedoksi
15. Arvosanalautakunta toimittaa lausuntonsa tiedekuntaan
16. Arvosanalautakunnan lausunto toimitetaan väittelijälle tiedoksi
17. Väittelijälle varataan mahdollisuus lausua vastaväittäjän lausunnosta
18. Dekaanin päättää väitöskirjan hyväksymisestä ja arvosanasta

Väitöstilaisuutta koskevat yliopiston viralliset ohjeet sekä väittelijän ”muistilista” ovat s. 30–33. Myös tohtorifoorumin sivuilla on kerrottu väitösprosessista ja väitöstiedotuksesta: www.uwasa.fi/tutkimuspalvelut/tohtorifoorumi/prosessi/.

Tutkintotodistus

Kun opiskelija on suorittanut kaikki tohtorin tutkintoon vaadittavat opinnot, hänen on haettava tiedekunnalta tutkintotodistusta. Tiedekunta myöntää tutkintotodistuksia keran kuukaudessa heinäkuuta lukuun ottamatta. Todistuspyyntölomake tulee toimittaa tiedekuntaan 4 viikkoa ennen aiottua todistustenjakotilaisuutta. Lomake on saatavilla tiedekunnan www-sivuilta: www.uwasa.fi/hallintotieteet/tutkimus/jatko/.

Tutkintotodistuksen yhteydessä annetaan erityisesti kansainväliseen käyttöön tarkoitettu liite Diploma Supplement. Muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä suoritetusta tutkinnosta annetaan englanninkielinen tutkintonimike asetuksen (794/2004) liitteen mukaisesti.

Tohtorin tutkintotodistukseen merkitään opiskelijan aikaisempi korkeakoulututkinto, väitöskirjan nimi, väitöskirjasta annettu arvosana sekä tieteenala, johon väitöskirja kuuluu. Mikäli hallintotieteiden tohtorin tutkinto suoritetaan ilman liseniaattivaihetta, annetaan myös pääaineen arvosana (erinomainen, erittäin hyvä, hyvä, tyydyttävä, välttävä).

Valmistumiseen liittyvissä asioissa neuvoo opintopäällikkö Marja Vettenranta, yhteystiedot: 06–324 8404, marja.vettenranta@uwasa.fi.

V Jatkotutkintojen opetussuunnitelmat

Tiedekunta hyväksyy jatkotutkintoja varten opetussuunnitelmat, joista ilmenevät annettavan opetuksen ja ohjauksen tavoitteet, sisältö ja määrä sekä muut tiedekunnan tarpeelliseksi katsomat seikat. Opetussuunnitelmat vahvistetaan tiedekuntaneuvostossa.

Tieteellisestä jatkokoulutuksesta ilmoitetaan läsnä oleviksi ilmoittautuneille jatko-opiskelijoille pääsääntöisesti sähköpostitse sekä yliopiston tutkijakoulun www-sivuilla.

ALUETIEDE

Lisensiaatin tutkinto

1. Jatko-opinnot (60 op)

Yleisohje: Opintokokonaisuuksien sisällöistä ja suoritustavoista on sovittava aluetieteen professorin kanssa.

Opinnot täsmennetään henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassa. Opintosuunnitelma on saatavissa osoitteesta: www.uwasa.fi/hallintotieteet/tutkimus/jatko/.

a) Tieteenfilosofia ja metodologia (10 op)

Tavoitteena on perehdyttää tieteenfilosofian perusteisiin, tieteellisen tutkimustyön teoreettisiin ja metodologisiin lähtökohtiin sekä syventää valmiuksia tieteelliseen kirjoittamiseen teemalla "väitöskirja projektina".

Opintojakso voidaan suorittaa osallistumalla esim. tiedekunnan järjestämään filosofian opetukseen tai Tohtorifoorumin tieteen filosofian kursseille:

- a) filosofian opintojakso 'Tieto, informaatio ja tiede' (FILO1002, 5 op)
- b) filosofian opintojakso 'Kriittinen ajattelu ja argumentaatio' (FILO1004, 5 op) tai Tohtorifoorumin järjestämä opintojakso 'Miten kehitän väitöskirjatyötäni? Tieteenfilosofiaa ja kriittistä ajattelua' (TOFO4002, 5 op)

b) Perehtyminen aluetieteen ajatteluun ja viimeaikaiseen kehitykseen (10 op)

Tavoitteena on perehtyminen aluetieteen ajattelun kehitykseen ja aluetieteen perustana olevan maantieteen ja sen osa-alueiden, erityisesti kulttuurimaantieteen metodologisiin lähtökohtiin sekä keskeisiin teoreettisiin suuntauksiin.

Suoritustapa: Kirjallinen työskentely tai tentti. Kirjallinen työskentely voi sisältää mm. referaatteja metodologisista artikkeleista, väitöskirjoista ja vastaavista.

c) Perehtyminen omaan tutkimusaiheeseen (20 op)

Tavoitteena on substanssitudon syventäminen tutkielman aihealueelta. Suoritustapa: Kirjallinen työskentely, joka perustuu kirjallisuuteen ja ajankohtaisiin artikkeleihin

tutkielman aihealueelta.

d) Osallistuminen tutkijakoulutustilaisuuksiin (20 op)

Mahdolliset suoritustavat:

- Aluetieteen jatkokoulutustilaisuudet, joissa käsitellään mm. tutkimussuunnitelmia.
- Kotimaiset ja ulkomaiset tieteelliset konferenssit ja seminaarit
- Valtakunnallinen tutkijakoulutus
- Aluetieteen lisensiaattiseminaarit
- Tohtorifoorumin koulutus
- Muut vastaavat jatkokoulutuskurssit

Seminaareissa esitellään tutkimuspapereita ja raportoidaan tilaisuuksien sisällöstä.

2. Lisensiaatintutkimus (90 op)

Lisensiaatintutkimuksen tulee osoittaa teoreettista perehtyneisyyttä aluetieteeseen sekä kykyä soveltaa tieteellisiä tutkimusmenetelmiä. Lisensiaatintutkimuksen ohjeellinen laajuus on 90 opintopistettä. Jatko-opiskelijalle varataan mahdollisuus esitellä tutkimussuunnitelmaansa ja myöhemmin tarvittaessa jatkotutkimustaan aluetieteen jatkokoulutusseminaarissa. Lisensiaatintutkimus tarkastetaan julkisesti lisensiaattiseminaarissa.

Tohtorin tutkinto

Tohtorin tutkinnon suorittamiseksi opiskelijan on

1. suoritettava lisensiaatin tutkinto tai lisensiaatintutkimusta lukuun ottamatta lisensiaatin tutkintoon vaadittavat opinnot,
2. laadittava ja julkaistava väitöskirja, jonka dekaani julkisen tarkastuksen jälkeen hyväksyy.

JULKISJOHTAMINEN (aik. hallintotiede)

Lisensiaatin tutkinto

1. Jatko-opinnot (60 op)

a) Perehtyminen tieteenteoriaan ja tutkimusalaan (25 op)

Tavoitteena on hyvä perehtyneisyys omaan tutkimusalaan, hallintotieteelliseen keskusteluun, sekä perehtyminen tieteellisen tutkimustyön metodologisiin, teoreettisiin ja filosofisiin perusteisiin.

Opinnot ja suoritustavat täsmennetään opiskelijan henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassa. Merkinnän suorituksista antaa tutkimustyön ohjaaja. Opintosuunnitelma on saatavissa osoitteesta: www.uwasa.fi/hallintotieteet/tutkimus/jatko/.

Tieteenfilosofia ja metodologia

- Burrell, Gibson & Gareth Morgan (1988). *Sociological Paradigms and Organizational Analysis*.
- Niiniluoto, Ilkka (1997). *Johdatus tieteenfilosofiaan: Käsitteen ja teorianmuodostus*.
- Niiniluoto, Ilkka (toim.) (2000). *Maailman henkinen tila ja tulevaisuus*.
- Salminen, Ari (toim.) (2000). *Hallintovertailun metodologia*. Vaasan yliopiston julkaisuja. Tutkimuksia 234. *Hallintotiede* 26.
- Lehtonen, Tommi (2008). *Vertailututkimuksen filosofisia lähtökohtia*. *Ajatus – Suomen filosofisen yhdistyksen vuosikirja 2008*, s. 227–258.
- Yhteiskuntatieteellisen tietoariston (FSD) menetelmätietovaranto verkossa, www.fsd.uta.fi

Julkinen hallinto ja johtaminen, klassikoista uuteen keskusteluun

- Weber, Max (1968). *Economy and Society: An Outline of Interpretive Sociology*.
- Simon, Herbert A. (1945). *Administrative Behaviour: A Study of Decision-Making Process in Administrative Organization* (Päätöksenteko ja hallinto v. 1979).
- Scott, W. Richard & Gerald F. Davis (2006). *Organizations and organizing: Rational, Natural, and Open Systems Perspectives*.
- Morgan, Gareth (2006). *Images of Organization*. (updated edition)
- Harmon, Michael & Richard Mayer (1986). *Organizational Theory for Public Administration*.
- Peters, B. Guy (1996). *The Future of Governing: Four Emerging Models*.

Julkista hallintoa ja johtamista käsitteleviä artikkeleita on löydettävissä esimerkiksi seuraavista alan lehdistä:

- *Public Administration Review*
- *International Review of Administrative Sciences*

- Journal of Public Administration Research and Theory
- International Public Management Journal
- International Public Management Review
- Public Management Review
- Public Administration Quarterly
- International Journal of Public Administration
- Public Administration
- Public Integrity
- Governance
- Hallinnon tutkimus
- Kunnallistieteellinen aikakauskirja
- Poliitiikka

Osa mainituista lehdistä on sähköisessä muodossa ja niitä voi lukea etäkäyttönä yliopiston tietoverkon ulkopuolelta. Etäkäyttö tapahtuu proxyn kautta: proxy.tritonia.fi. Kirjautumiseen tarvitaan Vaasan yliopiston sähköpostitunnus ja salasana. Palvelun kautta on saatavissa lisäksi tieteellisiä tietokantoja, kirjoja (Ebrary) ja sanakirjoja.

b) Tutkijakoulutus (20 op)

Mahdolliset suoritustavat

- jatkokoulutustilaisuudet
- kotimaiset ja ulkomaiset tieteelliset konferenssit
- valtakunnallinen tutkijakoulutus esim. Hallinnon Tutkimuksen päivien yhteydessä ja tutkijakoulujen järjestämä koulutus
- muu tutkimustyötä tukeva koulutus ja kokemus

c) Oppiaineen liseniaattiseminaarit ja sovitut tapaamiset (15 op)

Muodollisena vaatimuksena on, että jatko-opiskelija osallistuu aktiivisesti liseniaattiseminaariin vähintään yhden lukuvuoden ajan. Jatkotutkimuksen tekemisen kannalta istuntoihin osallistuminen koko työprosessin ajan on suotavaa.

Periaatteena on, että jatko-opiskelija esittelee tutkimustaan seminaarissa sovitulla tavalla. Muun oppiaineen järjestämän jatkokoulutuksen ohella jatko-opiskelijalle varataan mahdollisuus esitellä tutkimussuunnitelmaansa ja myöhemmin tarvittaessa pitemmälle edennyttä jatkotutkimustaan.

2. Liseniaatintutkimus (90 op)

Liseniaatintutkimuksen tulee osoittaa teoreettista perehtyneisyyttä jatkokoulutuksen kohteena olevaan tieteenalaan sekä kykyä ratkaista ongelmia tieteellisin menetelmin. Liseniaatintutkimuksen laajuus on 90 opintopistettä. Liseniaatintutkimus tarkastetaan julkisesti jatkokoulutusseminaarissa.

Tohtorin tutkinto

Tohtorin tutkinnon suorittamiseksi opiskelijan on

1. Suoritettava lisensiaatin tutkinto tai lisensiaatintutkimusta lukuun ottamatta lisensiaatin tutkintoon vaadittavat opinnot.
2. Laadittava ja julkaistava väitöskirja, jonka dekaani julkisen tarkastuksen jälkeen hyväksyy.

JULKISOIKEUS

Lisensiaatin tutkinto

Opinnot ja suoritustavat täsmennetään jatko-opiskelijan henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassa. Opintosuunnitelma tulee laatia yhdessä oppiaineen professorin kanssa. Jatko-opiskelijalta edellytetään omaa aktiivisuutta mielekkään opintosuunnitelman aikaansaamiseksi.

1. Perehtyminen tutkimusalaan, tieteenteoriaan ja metodologiaan (45 op)

Tavoitteena on saavuttaa riittävä perehtyneisyys yleiseen tieteenteoriaan, oikeustieteiden tieteenteoriaan, julkisoikeuden teoriaperinteeseen sekä omaan tutkimusaiheeseen liittyvään kansainväliseen tai vertailevaan keskusteluun.

Kirjalliset osuudet suoritetaan vaihtoehtoisesti tenttimällä tai kirjoittamalla esseitä kirjallisuudesta, jollei muuta ole ilmoitettu.

Myös korvaavat suoritustavat ovat mahdollisia (esim. soveltuvan yliopistotasaisen opetuksen valmistaminen ja antaminen). Myös erilaiset tieteelliset julkaisut alan lehdissä voivat tulla kyseeseen. Joustavista suoritustavoista tulee aina sopia erikseen oppiaineen professorin kanssa. Myös osallistuminen tässä mainitsemattomille tohtorifoorumien luennoille on mahdollista.

a) Yleinen tieteenteoria ja oikeustieteiden tieteenteoria (7 op)

Valitaan 4–5 teosta (n. 1200 sivua) – kirjalista on suuntaa antava.

- Niiniluoto, Ilkka (1997). Johdatus tieteenfilosofiaan.
- Lammenranta, Markus (1993). Tietoteoria.
- Winch, Peter (1979). Yhteiskuntatieteet ja filosofia (myös engl.).
- Helin, Markku (1988). Lainoppi ja metafysiikka.
- Klami, Hannu T. (1990). Sanningen om rätten.

Vaihtoehtoinen osasuoritus: filosofian opintojakso 'Tieto informaatio ja tiede' (FILO1002, 5 op)

b) Syventävä oikeusteoria (7 op)

Valitaan 4–5 teosta (n. 1200 sivua) – kirjalista on suuntaa antava.

- Aarnio, Aulis (1997). Reason and authority.
- Alexy, Robert (2002). Theory of constitutional rights.

- Dworkin, Ronald (useita painoksia). Taking rights seriously.
- Ewald, Francois (2003). Normi yhteisen mittapuun käytäntönä.
- Habermas, Jürgen (1992). Faktizität und Geltung (myös engl.).
- Hart, H.L.A. (1993). Concept of law.
- Hohfeld, Wesley Newcomb (1966). Fundamental legal conceptions as applied in judicial reasoning.
- Lakimies 7-8/2004.
- Tuori, Kaarlo (2000). Kriittinen oikeuspositivismi.
- Tuori, Kaarlo (2007). Oikeuden ratio ja voluntas.
- Siltala, Raimo (2003). Oikeustieteen tieteenteoria.

c) Oman oikeudenalan historialliset vaikuttajat (5 op)

Valitaan 3-4 teosta oman tutkimusaiheen oikeudenalalta (n. 1000 sivua). Valittavista kirjoista sovitaan oppiaineen professorin kanssa. Teosten kautta on tarkoitus tutustua oman oikeudenalan keskeisiin historiallisiin vaikuttajiin. Suoritustapana kirjatentti.

d) Omaan tutkimusalaan liittyvä ajankohtainen tutkimuskirjallisuus (8 op)

4–5 teosta (n. 1500 sivua), sovitaan erikseen oppiaineen professorin kanssa. Kirjojen teemat määräytyvät opiskelijan tutkimusintressien mukaisesti. Mahdollisuus esittää kooste valittujen kirjojen pohjalta julkisoikeuden seminaartilaisuuksissa.

e) Tutkijakoulutus (18 op)

Tämä osa voidaan suorittaa:

- osallistumalla julkisoikeuden tai oikeustieteen jatkokoulutustilaisuuksiin,
- osallistumalla kansainvälisiin konferensseihin,
- julkaisemalla tieteellisiä artikkeleita tai kirja-arvioita referoituun tieteelliseen julkaisuun.
- tai suorittamalla vaihtoehtoisia kursseja:
 - filosofian opintojakso 'Kriittinen ajattelu ja argumentaatio' (FILO1004, 5 op)
 - tai*
 - Tohtorifoorumin järjestämä opintojakso 'Miten kehitan väitöskirjatyötäni? Tieteenfilosofiaa ja kriittistä ajattelua' (TOFO4002, 5 op)

2. Licensiaattiseminaari (15 op)

Muodollisena vaatimuksena on, että jatko-opiskelija osallistuu aktiivisesti liseniaattiseminaariin vähintään yhden lukuvuoden ajan. Jatkotutkimuksen tekemisen kannalta istuntoihin osallistuminen koko työprosessin ajan on suotavaa.

Jatko-opiskelijan tulee esitellä tutkimustaan seminaarissa sovitulla tavalla. Pääperiaatteenä on, että työtä esitellään suunnitteluvaiheessa, laatimisvaiheessa sekä lopullisessa opinnäytemuodossa.

3. Licensiaatintutkimus (90 op)

Licensiaatintutkimus tarkastetaan julkisesti jatkokoulutusseminaarissa.

Licensiaatintutkimuksen tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkimusaiheeseen ja oikeustieteiden metodiikkaan. Lainopillisesti suuntautuneissa töissä kiinnitetään erityishuomiota oikeuslähteiden käyttöön ja hallintaan sekä juridiseen argumentaatioon. Empiirisesti suuntautuneissa töissä kiinnitetään erityishuomiota aineiston keräämiseen ja hallintaan sekä kykyyn antaa vastauksia asetettuihin tutkimusongelmiin. Licensiaatintutkimuksen laajuus on 90 opintopistettä.

Tohtorin tutkinto

Tohtorin tutkinnon suorittamiseksi opiskelijan on

1. Suoritettava licensiaatin tutkinto tai licensiaatintutkimusta lukuun ottamatta licensiaatin tutkintoon vaadittavat opinnot.
2. Laadittava ja julkaistava väitöskirja, jonka dekaani julkisen tarkastuksen jälkeen hyväksyy.

SOSIAALI- JA TERVEYSHALLINTOTIEDE

Licensiaatin tutkinto

1. Jatko-opinnot (60 op)

Tavoitteena on hyvää perehtyneisyys omaan tutkimusalaan ja sen merkitykseen sekä omaan tutkimusalaan liittyvien tieteenalojen kehitykseen, tutkimusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin.

Opinnot ja suoritustavat täsmennetään opiskelijan henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassa. Merkinnän suorituksista antaa tutkimustyön ohjaaja. Opintosuunnitelma on saatavissa osoitteesta: www.uwasa.fi/hallintotieteet/tutkimus/jatko/.

Jatko-opiskelijoilla on mahdollisuus käyttää hyväkseen Vaasan yliopiston tohtorifoorumin kurssitarjontaa (www.uwasa.fi/tutkimuspalvelut/tohtorifoorumi).

a) Perehtyminen tietenteoriaan ja tutkimusalaan (25 op)

Tieteenfilosofia ja metodologia

Tavoitteena on perehdyttää tieteenfilosofian perusteisiin, tieteellisen tutkimustyön teoreettisiin ja metodologisiin lähtökohtiin sekä syventää valmiuksia tieteelliseen kirjoittamiseen teemalla "väitöskirja projektina".

Opintojakso voidaan suorittaa osallistumalla esim. tiedekunnan järjestämään filosofian opetukseen tai Tohtorifoorumin tieteen filosofian kursseille:

- a) filosofian opintojakso 'Tieto, informaatio ja tiede' (FILO1002, 5 op)
- b) filosofian opintojakso 'Kriittinen ajattelu ja argumentaatio' (FILO1004, 5 op)
tai Tohtorifoorumin järjestämä opintojakso: Miten kehitän väitöskirjatyötäni? Tieteenfilosofiaa ja kriittistä ajattelua' (TOFO4002, 5 op)

Kirjallisuutta:

- Burrell, Gibson & Gareth Morgan (1988). *Sociological Paradigms and Organizational Analysis*.
- Stern, Elliot (ed.) (2005). *Evaluation Research Methods*. Lontoo 2005
- Niiniluoto, Ilkka (1997). *Johdatus tieteenfilosofiaan: Käsitteen ja teorianmuodostus*.
- Niiniluoto, Ilkka (toim.) (2000). *Maailman henkinen tila ja tulevaisuus*.
- Gummesson, Evert (2000). *Qualitative methods in management research*. Thousand Oaks. 2. Ed.
- Salminen, Ari (toim.) (2000). *Hallintovertailun metodologia*. Vaasan yliopiston julkaisuja. Tutkimuksia 234. *Hallintotiede* 26.

Hyvinvointi, hallinto ja johtaminen

- Gøsta Esping-Andersen (1990). *The three worlds of welfare capitalism*. Cambridge.
- Weber, Max (1968). *Economy and Society: An Outline of Interpretive Sociology*.
- Einhorn, Eric, S. & John Logue (2003). *Modern Welfare State*. Lontoo
- Etzioni, Amitai (1962). *Complex Organizations*. Englewood Cliffs.
- Simon, Herbert A. (1945). *Administrative Behaviour: A Study of Decision-Making Process in Administrative Organization* (Päätöksenteko ja hallinto v. 1979).
- Drucker, Peter F. (1973). *Management: Tasks, Responsibilities, Practices*. New York.
- Harmon, Michael & Richard Mayer (1986). *Organizational Theory for Public Administration*.

Sosiaali- ja terveyshallintotieteen erityiskysymykset

- Hunter, David J. (2008). *The health debate*. Bristol: The Policy Press.
- Davies C., Finlay L. & Bullman A. (eds.) (2000). *Changing Practice in Health and Social Care*. London.
- Niiranen & Seppänen-Järvelä & Sinkkonen & Vartiainen (2010). *Johtaminen sosiaalialalla*. Gaudeamus.
- Vuori, Jari (2005) (Toim.) *Terveys ja johtaminen: Terveyshallintotiede terveydenhuollon työyhteisöissä*. Helsinki.

Artikkeleita on löydettävissä esimerkiksi seuraavista alan lehdistä:

- *Health Care Management Review*
- *Leadership in Health Services*
- *Journal of Health Organization and Management*
- *Social Choice and Welfare*
- *Evaluation*
- *Public Administration Review*

- International Review of Administrative Sciences
- Public Administration Quarterly
- International Journal of Public Administration
- Public Administration

b) Tutkijakoulutus (20 op)

Tähän osuuteen voidaan sisällyttää seuraavia suorituksia:

- osallistuminen oppiaineen järjestämään jatkokoulutukseen (esim. seminaarit, liseniaatintöiden ja väitöskirjojen tarkastustilaisuudet)
- kotimaiset ja ulkomaiset tieteelliset konferenssit
- valtakunnallinen tutkijakoulutus esim. Hallinnon Tutkimuksen päivien yhteydessä ja tutkijakoulujen järjestämä koulutus
- muu tutkimustyöhön liittyvä jatkokoulutus

c) Oppiaineen liseniaattiseminaarit ja sovitut tapaamiset (15 op)

Muodollisena vaatimuksena on, että jatko-opiskelija osallistuu aktiivisesti liseniaattiseminaariin vähintään yhden lukuvuoden ajan. Jatkotutkimuksen tekemisen kannalta istuntoihin osallistuminen koko työprosessin ajan on suotavaa.

Periaatteena on, että jatko-opiskelija esittelee tutkimustaan seminaarissa sovitulla tavalla. Muun oppiaineen järjestämän jatkokoulutuksen ohella jatko-opiskelijalle varataan mahdollisuus esitellä tutkimussuunnitelmaansa ja myöhemmin tarvittaessa pitemmälle edennyttä jatkotutkimustaan.

2. Liseniaatintutkimus (90 op)

Liseniaatintutkimuksen tulee osoittaa teoreettista perehtyneisyyttä jatkokoulutuksen kohteena olevaan tieteenalaan sekä kykyä ratkaista ongelmia tieteellisin menetelmin. Liseniaatintutkimuksen laajuus on 90 opintopistettä. Liseniaatintutkimus tarkastetaan julkisesti jatkokoulutusseminaarissa.

Tohtorin tutkinto

Tohtorin tutkinnon suorittamiseksi opiskelijan on

1. Suoritettava liseniaatin tutkinto tai liseniaatintutkimusta lukuun ottamatta liseniaatin tutkintoon vaadittavat opinnot.
2. Laadittava ja julkaistava väitöskirja, jonka dekaani julkisen tarkastuksen jälkeen hyväksyy.

Liite

Väitöstilaisuutta koskevat ohjeet ja väittelijän ’muistilista’

Väitöstilaisuudessa noudatetaan perinteisiä akateemisia tapoja ja muotoja. Väittelijä, vastaväittäjä ja kustos voivat neuvotella seuraavien ohjeiden noudattamisesta tilaisuudessa. Kustos toimii vastaväittäjän isäntänä.

Ennen väitöstilaisuutta

Väittelyluvan saatuaan väittelijän on sovittava tiedekunnan dekaanin kanssa väitöstilaisuuden ajasta ja paikasta hyvissä ajoin. Nämä tiedot painetaan irralliselle esilehdelle. Väitöskirjan esille pano eli ”naulaus” tapahtuu viimeistään kymmenen päivää ennen sovittua väitöstilaisuutta.

Väittelijän on vähintään 10 päivää ennen tarkastustilaisuutta toimitettava kappale väitöskirjaansa yliopiston rehtorille ja dekaanille (katso tarkemmin s. 33).

Väittelijä toimittaa vastaväittäjälle/vastaväittäjille ennen väitöstilaisuuden alkua huomautustaan virheistä kirjallisen luettelon, jonka vastaväittäjä(t) liittää/liittävät tiedekuntaneuvostolle jättämäänsä lausuntoon.

Pukeutuminen

Väittelijä, kustos ja vastaväittäjä käyttävät pääsääntöisesti frakkia (mustat liivit). Myös tumma puku sallitaan nykyisin. Naisväittelijä pukeutuu mustaan pitkähaiseeseen ns. aamupäiväpukuun. Asuvalinta tulee sopia kustoksen kanssa. Tärkeää on, että väittelijän, vastaväittäjän sekä kustoksen asut ovat yhdenmukaiset.

Kustos ja vastaväittäjä kantavat saliin saapuessaan ja sieltä poistuessaan tohtorinhattua kädessään. Tilaisuuden ajaksi tohtorinhattu asetetaan pöydälle lyyra yleisöön päin.

Akateemisissa tilaisuuksissa pukeudutaan perinteisesti tummiin asuihin. Väitöstilaisuuksissa riittää nykyisin siisti asianmukainen pukeutuminen. Väitössalissa on yleisön oltava paikalla ajoissa (vähintään 15 minuuttia ennen) ja liikkumista saliin tai salista tulee välttää ainakin väittelijän alkupuheenvuoron ja vastaväittäjän alkulausunnon aikana. Väitöstilaisuuteen ei voi tulla kesken.

Väitöstilaisuus

1. Väitöstilaisuuteen saapuvat asianomaiset siten, että ensin astuu saliin väittelijä, sitten kustos ja viimeisenä vastaväittäjä(t).
2. Väittelijä, kustos ja vastaväittäjä käyttävät frakkia ja tummia liivejä (tai univormua) ilman kunniamerkkejä, naiset vastaavasti mustaa aamupäiväpukua ilman hattua. Kustos ja vastaväittäjä, mikäli heillä on tohtorin arvo, pitävät tohtorin hatun kädessään sisään mennessään ja salista poistuessaan.
3. Kun kaikki ovat asettuneet paikoilleen, kustos avaa väitöstilaisuuden lausun: ”Vaasan yliopiston filosofisen tiedekunnan määräämänä kustoksena julistan väitöstilaisuuden alkaneeksi.”

4. Väittelijä pitää seisaaltaan lectio praecursoriansa, joka saa kestää enintään 20 minuuttia. Esitys aloitetaan sanoin: ”Herra/Rouva Kustos, Herra(t)/Rouva(t) vastaväittäjä(t), Arvoisat kuulijat.”
5. Alkajaisesityksen päätyttyä väittelijä lausuu: ”Pyydän Teitä, Herra(t)/Rouva(t) Professori(t) (Tohtori jne.) Vaasan yliopiston filosofisen tiedekunnan määräämänä(inä) vastaväittäjänä(inä) esittämään ne muistutukset, joihin katsotte väitöskirjani antavan aiheita.”
6. Vastaväittäjä esittää seisaaltaan lyhyen lausunnon, jossa hän tarkastelee väitöskirjan aihepiirin asemaa ja merkitystä tieteessä ym. samantapaisia yleisluonteisia kysymyksiä. Lausunnon jälkeen vastaväittäjä ja väittelijä istuutuvat. Jos vastaväittäjiä on useampia, he kaikki esittävät lyhyen yleisen lausunnon, ellei vastaväittäjien ja kustoksen kesken ole etukäteen toisin sovittu.
7. Varsinaisen tarkastuksen alkupuolella vastaväittäjä kohdistaa ensin huomion metodisiin ja yleisiin kysymyksiin, minkä jälkeen seuraa yksityiskohdittainen tarkastus. Jos vastaväittäjiä on useampia, voivat he sopia keskenään esiintymisjärjestyksestä ja työnjaosta sekä osallistua keskusteluun yhden vastaväittäjän esille ottamasta kysymyksestä.
8. Vastaväittäjä saa käyttää tarkastukseensa enintään neljä tuntia ja koko väitös saa kestää enintään kuusi tuntia. Väitös voidaan keskeyttää virkistystaukoja varten, jotka kustos ilmoittaa.
9. Päätettyään tarkastuksen vastaväittäjä esittää seisaaltaan loppulausunnon, jota väittelijä kuuntelee seisaaltaan. Jos vastaväittäjiä on enemmän kuin yksi, he kaikki esittävät lyhyen loppulausunnon, ellei vastaväittäjien ja kustoksen kesken ole etukäteen toisin sovittu.
10. Väittelijä esittää seisaaltaan kiitoksensa vastaväittäjälle.
11. Väittelijä kääntyy yleisön puoleen ja lausuu: ”Tämän jälkeen kehotan niitä arvoisia läsnäolijoita, joilla on jotakin muistuttamista väitöskirjaani vastaan, pyytämään puheenvuoron Herra/Rouva Kustokselta.”
12. Kustos johtaa puhetta jakaen puheenvuorot ja valvoo, että väittelijä saa vastata välittömästi kuhunkin huomautukseen ja ettei käytetyissä puheenvuoroissa poiketa aiheesta.
13. Kustos päättää seisaaltaan tilaisuuden lausuen: ”Väitöstilaisuus on päättynyt.”
14. Väitöstilaisuudesta poistuminen tapahtuu päivänvastaisessa järjestyksessä kuin sisääntulo.

Väittelijä voi halutessaan järjestää väitöstilaisuuden päätöskahvit yliopiston tiloissa. Kustoksen ja vastaväittäjän kanssa on sovittava väitöstilaisuuden aikana mahdollisesti pidettävästä tauosta.

Väitöstilaisuuden kulkua koskevat ohjeet löytyvät myös englannin kielellä osoitteesta www.uwasa.fi/tutkimuspalvelut/tohtorifoorumi/prosessi/dissertation.html.

Karonkka

Väittelijä järjestää halutessaan väitöspäivän iltana karonkan. Karonkka järjestetään akateemisen perinteen mukaan vastaväittäjän kunniaksi. Karonkan järjestelyistä ja kustannuksista vastaa väittelijä. Karonkkapaikka voi vaihdella ravintolasta tiedekunnan tiloihin. Tietyt akateemiset perinteet on kuitenkin hyvä pitää mielessä. Tilaisuuteen kutsutaan ainakin vastaväittäjä, kustos, työn ohjaaja, dekaani, oman tieteenalan

professorit sekä väitöskirjan teossa avustaneita henkilöitä. Väittelijä voi kutsua mukaan myös työtovereita, omaisia ja ystäviä.

Muodollisesti vastaväittäjä esittää vasta väitöstilaisuuden lopussa työn hyväksymistä. Tiedekuntaneuvoston myöntämä väittelylupa tarkoittaa kuitenkin käytännössä hyväksyttävää väitöskirjaa. Väitöskirjan hylkääminen väitöstilaisuudessa on äärimmäisen harvinaista. Nykyisin väittelijä voikin lähettää karonkkakutsut ajoissa kutsuttaville. Kutsun muoto noudattelee kunkin karonkan tyyliä ja tavoiteltavaa tunnelmaa.

Karonkkaan pukeutumista ohjataan kutsukortissa. Mikäli kutsussa mainitaan frakki, edellytetään naisvierailta pitkää iltapukua, jonka ei välttämättä tarvitse olla musta. Naispuolinen väittelijä pukeutuu illalla mustaan tai tummaan pitkään pukuun. Frakkiin kuuluu iltatilaisuudessa valkoiset liivit (väitöstilaisuudessa mustat liivit). Frakin vaihtoehtona miehet voivat käyttää tummaa pukua.

Vastaväittäjä on karonkan kunniavieras. Tämä on hyvä muistaa illallisen istumajärjestystä suunniteltaessa. Vastaväittäjä sijoitetaan istumaan väitelteen oikealle puolella. Jos väitöstilaisuudessa on kaksi vastaväittäjää, heidät sijoitetaan väittelijän molemmille puolille. Kustos, joka on järjestyksessä seuraava, sijoitetaan joko väittelijän vasemmalle puolelle tai vastapäätä. Muiden vieraiden sijoittelussa voidaan noudattaa akateemisten ansioiden mukaista järjestystä. Väittelijän puoliso ei ole karonkassa isännän tai emännän asemassa.

Väittelijä toivottaa vieraat lyhyesti tervetulleeksi ennen ruokailun aloittamista. Karonkkaan voi illallisen lisäksi järjestää ohjelmaa, kuten esimerkiksi musiikkiesityksiä. Puheet ovat aina tärkeä osa karonkkaa. Puheiden aika on vasta pääruoan jälkeen, kahvin aikana. Ensimmäisen puheen pitää väittelijä, joka osoittaa kiitoksensa vastaväittäjälle, kustokselle, työn esitarkastajille ja muille työhön vaikuttaneille. Omaiset mainitaan vasta puheen lopuksi. Puheessa mainitut vastaavat siinä järjestyksessä, jossa heidät on mainittu.

Kaikissa väittelemistä ja väitöstilaisuutta koskevissa asioissa voi kääntyä tiedekuntahallinnon puoleen. Myös tohtorifoorumin www.uwasa.fi/tutkimuspalvelut/tohtorifoorumi/prosessi/. Sivuilla on lisätietoa myös väitöskaronkasta.

Väitösprosessin kustannukset – kuka maksaa?

Esitarkastajien lausunnot	tiedekunta
Kielentarkastus	sovittava erikseen
Painatus	
◦ Yliopiston sarjassa <i>Acta Wasaensia</i>	yliopisto
◦ Kaupallisena/omakustanteena	sovittava erikseen
Tilavuokrat	yliopiston tiloista ei peritä vuokraa
Vastaväittäjän matkat, majoitus ja palkkio	tiedekunta
Asumavuokrat	
◦ Väittelijä	väittelijä
◦ Vastaväittäjä	tiedekunta
Väitöstilaisuuden kukat ja virvokkeet	tiedekunta
Valo/videokuvaus	väittelijä

Kahvitarjoilu väitöstilaisuuden jälkeen väittelijä
Karonkka väittelijä

Väitöskirjan jakelu:

1. Rehtori Matti Jakobsson
 - a. väitöskirja toimitetaan henkilökohtaisesti; varataan aika johdon assistentilta
2. Filosofisen tiedekunnan dekaani Merja Koskela 31.12.2011 saakka, 1.1.2012 lukien Hannu Katajamäki
 - a. väitöskirja toimitetaan henkilökohtaisesti
3. Hyvän tavan mukaan luovutetaan painettu väitöskirja myös sille esitarkastajalle, joka ei toimi vastaväittäjänä
4. On myös kohteliasta toimittaa väitöskirja kaikille oman oppiaineen professoreille sekä oppiaineessa työskenteleville jatko-opiskelijoille
5. Arvosanalautakuntaan nimetty tiedekunnan edustaja sekä mahdolliset muut jäsenet
6. Hallintopäällikkö Ilpo Ojala
7. Opintopäällikkö Marja Vettenranta
8. Amanuenssi Ulla Laakkonen
9. Muusta jakelusta väittelijän on hyvä sopia työn ohjaajan kanssa.

Promootio

Promootio on akateemisen työn korkein juhla, jonka viettäminen periytyy jo keskiajalta. Promootioon liittyy runsaasti vanhoja perinteitä. Suomeen promootioperinne tuli Saksasta Ruotsin kautta, ja Turun Akatemian ensimmäistä promootiota vietettiin vuonna 1643. Promootioperinne on Suomessa jatkunut katkeamatta ja osoittaa vain vilkastumisen merkkejä.

Vaasan korkeakoulussa/yliopistossa on järjestetty kaksi maisteri- ja tohtoripromootiota vuosina 1988 ja 1998. Kaikkien tiedekuntien yhteinen tohtoripromootio on järjestetty 2006 ja 2011.

Tohtoripromootiossa Vaasan yliopistossa väitelleet saavat tohtorin arvomerkit, tohtorinhatun ja -miekan. Promootiossa yliopisto myös osoittaa kiitollisuuttaan ja kunnioitustaan tieteellisesti tai yhteiskunnallisesti ansioituneille henkilöille vihkimällä heidät kunniatohtoreiksi.